

FOR
Freedom
AND
Justice

NO. 200

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 1122

N IN SPIRIT
FOREIGN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, OCTOBER 17, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVI

Napelost med ZDA in Švedsko še ne pojema

Švedska socialistična vlada daje zavetje vojaškim benguncem ZDA, nedavno pa je objavila, da bo dala Hanoju za 40 milijonov dolarjev pomoči.

STOCKHOLM, Šved. — Socijalistična stranka je že dolgo na oblasti in se boji za svojo večino med volivci, ki je precej skromna. Njeni vodniki napienjajo vse sile, da bi pritegnili na svojo stran posebno mlaude volivce. Mladi volivci so, kot povsod na svetu, zaverovani na levo. Zato skuša vlada biti čim bolj "levičarska". To je na primer razlog, da daje ameriškim dezerterjem političen azil. Z njimi drugače nima sreče; dajejo švedski policiji kar dosti posla za zadave, ki imajo s politiko nobene zveze.

Nedavno je stranka napovedala, da bo začela podpirati Severni Vietnam. Pri tem je naletela na odpornik ZDA. Izjavile so, da bodo podporo v znesku \$40 milijonov smatrala za sovražen akt, kar bi imelo posledice ne le za Švedsko, ampak tudi za Norveško in Dansko.

Švedska, Norveška in Danska so premajhne, da bi mogle ustvariti in vzdrževati lastne letalske družbe. Zato so ustanovile skupno podjetje: Skandinaviski letalski sistem, znan tudi pri nas pod S.A.S. To podjetje je močno navezeno na ameriško posojila. Je že dobito posojilo v znesku \$40 milijonov, sedaj bi pa rado še kredit od \$200-300 milijonov, da modernizira svoj letalski park.

V Washingtonu so rekli, da s tem kreditom ne bo nič, ako bo Švedska podpirala vietnamske komuniste. To je hudo prizadelo Dansko in Norveško, sta takoj protestirali v Stockholmu proti podpiranju Hanoia. Švedska vlada je v hudi zadregi, kako se bo izvleklia iz nje, še ni jasno.

Črnski izgredi dosegli tudi Las Vegas v Nevadi

LAS VEGAS, Nev. — To mesto je znano po svojih zabavničnih igralnicah, kjer se bogati svet zabava in zadržavlja svoj denar. Ko je bila dežela razburjena zaradi rasnih nemirov, je bilo v Las Vegas mirno. Preteklo nedeljo je neprisčakovano prišlo do izgredov in nemirov, tekom katerih sta bili dve osebi, ena črna in ena bela, ustreljeni. Tudi v tem mestu, središču zabav, je veliko črnske revščine in zapostavljanja posebno na področju zaposlitve.

Poslali so ga na deželo

HONG KONG. — Vesti iz urodnih kitajskih virov trdijo, da živi od stava vladni predsednik ljudske republike Kitajske Liu Shao-chi na neki kolektivni farmi nedaleč od Peipinga in mora kljub svojim 71 letom delati kot navaden težak.

Koliko je resnice na teh veste, ki jih predstavniki kitajske vlade pričevajo tuji, ni mogoče preveriti.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in hladno. Najvišja temperatura okoli 50.

Novi grobovi

Antonia Sterlekar

Včeraj je umrla zadeta od srčne kapi 78 let starca Antonia Sterlekar s 18619 Arrowhead Avenue, voda po 1. 1963 umrel mož John, mati Franka, Johna, Stanleyja in Rudolpha, 7-krat starca mati, sestra Andreja (v Evropi). Pokojna je bila rojena v Kašiju pri Devici Mariji v Polju in je prišla v ZDA pred 58 leti. Bila je članica ADZ št. 6, ADZ št. 132 in SZZ št. 14. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v ponedeljek ob 8.45, v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30, nato na pokopališče. Na mrtvaški oder bo položena jutri zvez.

Ernest Martincic

Včeraj je nenadno umrl v Veteranski administraciji v Brecksville 36 let starci Ernest Martincic s 113 E. 140 St., sin Franke in pok. Josephine, roj. Repar, brat Franca, Josephina in pok. Dorothy, nečak Edwarda in Ann Cassesa. Pogreb bo iz Zakrajškevoga pogreba zavoda v ponedeljek ob 8.30, v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na pokopališče. Pokojni je živel od veteranske pokojnine vse, od kar se je vrnil iz korejske vojne.

Mary Sechnick

Po dolgi bolezni je umrla 79 let starca Mary Sechnick, roj. Kakal, vdova Franca, mati Josephine, Albine Adamich, Dorothy Rhodes in Franca Sechnick, starca mati, doma v Cepuljih pri Bukovščici, živeča na 1284 E. 170 St. Pokojna je bila članica Waterloo Grove W. o. W. Pogreb je bil včeraj ob 8.15 iz Železovega pogreba zavoda na E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetja ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Štrajk pri American Motors

RACINE, Wis. — Unija avtomobilskega delavstva je začela včeraj štrajk v tovarnah American Motors, četrte največje družbe avtomobilske industrije, to je potekla doba za sklenitev nove kolektivne delovne pogodbe.

Sonce pol leta na obzorju

FAIRBANKS, Aljaska. — Nad otokom Ellesmere v bližini Severnega tečaja sonce 147 dni ne zaide, ampak kroži na obzorju, 145 dni pa ne vzide, ampak ostane pod obzorjem.

Studentovskemu vietnamskemu moratoriju v slovo

CLEVELAND, O. — Ako bi smeli izreči splošno sodbo o studentovskem moratoriju tega tedna, bi se lahko omejili na oceno: zadovoljni z moratorijem so ostali vsi tisti, ki se zanj niso navduševali, ga menjajo prenašali in upali, da ne bo razburkal naše politične javnosti, zadovoljni pa ne morejo biti mladi organizatorji, ker z moratorijem niso dosegli svojega cilja, da se bo namreč javnost tako močno vnela za moratorij, da bo prisilila Nixon, naj naredi še par korakov v smeri kapitulacije v vietnamski vojni. Svede ne bo organizatorjem prišlo niti na misel, da bi svoje razočaranje javno priznali. So se skrili za upanje, da se bodo pri novembrovskem moratoriju, ki bo 13. in 14. novembra, bolje odrezali. Že upanje na novembrovski moratorij priča, da oktobrski ni bil tak, kot so pričakovali.

Kdor se je odtrgal od dnevnega dela in skušal v podrobnostih zasledovati potek moratorija, mu je bilo težko takoj ugotoviti velike razlike v ocenah, koliko ljudi je moratorij privabil k sodelovanju.

Rdeče sile v Vietnamu na ravni od leta 1967

Uradni krogi poročajo, da je število rdečih bojnih sil najniže od leta 1967, vendar še vedno napovedujejo novo rdečo ofenzivo.

SAIGON, J. Viet. — Na bojiščih Južnega Vietnamu je zatisje, že tretji teneden zapored je ostalo število padlih Amerikanov izpod 100, ta teneden je doseglo 82, pretekli celo le 64. Vojskovanje je omejeno v glavnem na spopade patrulj, največkrat v moči desetin in vodov. Vzrok zato je res originalen; tajništvo ima zastarel računalnik (computer), ki ga ni mogoče preje v predelati na boljšega. Kongresniki so seveda živahn protestirali proti takemu stališču.

Uradni viri cenijo število rdečih, domačinov in Severnih Vietnamcev, v organiziranih enotah v Južnem Vietnamu na nekako 240.000, nekako 30.000 izpod povprečja zadnjih dveh let. Ameriški vojaški strokovnjaki ne vidijo v tem zmanjšanju števila kake rdeče želite po končanju vojskovanja, oziroma znaka k popuščanju, ki naj premakne razgovore v Parizu z mrtve točke. Oni še vedno pričakujejo obsežne rdeče napade v zimskih mesecih.

Vrhovni poveljnik ameriških sil gen. Abrams je dejal časniki, da "vse zavisi od Hanoja in vsako ugibanje o tem je preveč tvegan". Vietnamske cete postopno prevzemajo več odgovornosti in nosijo večjo težo bojevanja. Tako so imeli v preteklem tednu po uradnem poročilu 334 mrtvih, 4 in polkrat toliko kot ameriške. Rdeči so v istem času imeli 1687 mrtvih, najmanj v enem tednu v tekuku zadnjega leta.

Vsako leto podele 6 Noblovih nagrad za uspehi na polju medicine, slovstva, fizike, kemije, miru in letos prvič — gospodarstva.

Pokažite
"AMERISKO DOMOVINO"
priateljem in znancem;
povejte jim, da jo pošljamo
brezplačno na ogled.

Millsov odbor razpravlja o povisanju pokojnin

WASHINGTON, D.C. — Mills, načelnik Domovega odbora za potra in načine, je držal besedo. Kot je obljubil, je za 15. oktober sklical sejo odbora in se ni zmenil na zahtevo, da naj odbor praznuje moratorij. Odbor je začel zasliševati prizadete. Pri tem je od uradnikov federalnega tajništva za socialno politiko dobil neprisčakovano izjavo, da višjih pokojnin ne bi bilo mogoče izplačevati pred aprilom, akoravno bi zakon predvideval izplačevanje že v decembru.

Vzrok je res originalen; tajništvo ima zastarel računalnik (computer), ki ga ni mogoče preje v predelati na boljšega. Kongresniki so seveda živahn protestirali proti takemu stališču.

Federalni tajnik Finch je med protestom odšel; mudilo se mu je v Kalifornijo, kjer je imel glavni govor na nekem republikanskem banketu za nabiranje denarja. Tudi nenaden odhod tajnika Finchha je sprožil vrsto ne ravno laskavih pripomb.

Trije Amerikanci dobili Noblovo nagrado za medicino

STOCKHOLM, Šved. — Trije ameriški znanstveniki so dobili včeraj nagrado za svoje delo na medicinskom področju. Za nagrado jih je izbrala medicinska fakulteta kraljeve ustanove.

Nagrjeni so: prof. Max Del Brueck, C.I. of T. v Pasadena, Alfred D. Hershey, direktor Genetics Research Unit of the Carnegie Institution v Washingtonu, in prof. Salvador E. Luria z M.I.T. Nagrada \$75.000 so jih dodelili za njihovo delo pri raziskavi virusov.

Vsako leto podele 6 Noblovih nagrad za uspehi na polju medicine, slovstva, fizike, kemije, miru in letos prvič — gospodarstva.

Pokažite
"AMERISKO DOMOVINO"
priateljem in znancem;
povejte jim, da jo pošljamo
brezplačno na ogled.

HANOI PREDLOŽIL PRIVATNE RAZGOVORE MED ZDA IN OF

Na včerajšnjem sestanku v Parizu je predstavnik Hanoia predložil, naj bi ZDA začele privatne razgovore s predstavniki Južnovenamske fronte, oziroma "provizorne revolucionarne vlade", kot so OF nedavno preimenovali. Henry Cabot Lodge je odgovoril, da so ZDA pripravljene sodelovati pri privatnih razgovorih, v kolikor se jih udeležujejo vse prizadete skupine.

PARIZ, Fr. — Včeraj je bil tu 38. sestanek bojujočih se strank v Južnem Vietnamu o tem, kako priti do konca vojne. Ti sestanki in razgovori na njih so že nekaj mesecev na mrtvi točki in nihče ne pričakuje od njih kakne nagle rešitve. Tako je bil včeraj vodnik zastopstva ZDA Henry Cabot Lodge "iznenaden", ko je zastopnik Hanoia predložil privatne n.e.p.o.r.edne razgovore ZDA z Južnovenamsko OF.

Odgovoril je, da so ZDA voljne sodelovati pri privatnih razgovorih, v kolikor bodo pri njih zastopane vse stranke. ZDA so v preteklosti odklanjale neposredne razgovore z Južnovenamsko OF, ker smatrajo to le za organ Hanoia.

Vietnamska Osvobodilna fronta se je še poleti preimenovala v "provizorno revolucionarno vlado", ki zahteva za sebe pravico govoriti v imenu "južnovenamskega ljudstva", vlado v Saigonu označuje za "lutko in lakajo ZDA". Rdeča stran zahteva v Parizu odstranitev Van Thieu-Ky vlade v Saigonu. Njeno mesto naj prevzame koalicjska vlada, ki naj bi bila seveda pod močnim, če ne celo izklučnim vplivom rdečih. Pristanek ZDA na privatne neposredne razgovore s "provizorno revolucionarno vlado" bi pomenil njeeno dejansko priznanje in tudi priznanje zahteve rdečih, da govorijo v imenu "južnovenamskega ljudstva".

Ali so tri vesoljske ladje s 7 kozmonavti, ki so jih poslali v vesoljske pretekel soboto, nedeljo in ponedeljek, izvršile svoje naloge ali ne, ni bilo objavljeno. Vsekakor niso zgradile vesoljskega oporišča, kot so nekateri napovedovali.

Izrael in arabski gverilci prehajajo na vojno z raketami

BEIRUT, Lib. — Prvi so začeli že pred meseci napadati z raketami Izraelcev arabski gverilci. Za tarco so izbrali izraelske vojaške postojanke v Jeruzalemu in zasedeni Jordaniji. Izraelci so radi tega dvignili veliko burjo, ker so pri raketen napadu največ trplje civilisti.

Sedaj so Izraelci spremeniли svojo taktiliko. Na vsak arabski napad z raketami odgovarjajo z raketnim napadom na arabske gverilске postojanke. Tako se je sedaj pripetilo v Beirutu, da so iz stanovanja, ki je bilo oddaljeno od arabske gverilске pisarne le kakih 80 jardov, pognali štiri male rakete, ki so pisarno uničile.

Goldwater za obnovbo bombardiranja Severnega Vietnamu

SAN DIEGO, Calif. — Sen. B. Goldwater, republikanski kandidat za predsednika ZDA leta 1964, je dejal tu, da naj bi ZDA sporočile Hanoiu, da bodo s 1. novembrom obnovile letalske napade na Severni Vietnam, če tam ne bo pokazal nobene volje za dosegajoči utevritev.

V Washingtonu je 15 republikanskih kongresnikov pozvalo predsednika Nixon, naj poveča vojni napor za doseganje zmaghe.

Sovjeti umaknili večji del ladij iz Sredozemlja

LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska zveza je v zadnjih dneh umaknila večji del svojega vojnega

Iz Clevelandanda in okolice

Odličen obisk —

Dr. Anton Kacin, znani organizator slovenskega šolstva, profesor in ravnatelj, v vsej povojni dobi pa tudi voditelj slovenskega javnega dela med Slovenci v Gorici, Trstu in ostalem slovenskem Primorju, je te dni obiskal svoje prijatelje in znance v Clevelandu in se oglasil tudi v Ameriški Domovini. Iskreno pozdravljen! Hvala za obisk!

Na kostanjev piknik —

Odbor Zelene doline vabi v nedeljo, 19. oktobra, na piknik, kjer bodo obiskovalci postreženi s pečenim kostanjem in drugimi dobrotami. Na razpolago bo tudi kosilo. Za zabavo in ples bo igral orkester Sonet. V slučaju slabega vremena bo na slov. radio uri sporoceno, če bi piknik bil prestavljen na prihodnjo nedeljo. Vsi vabljeni!

Občni zbor SP —

V nedeljo ob treh popoldne imata Slov. pristava v Slov. domu na Holmes Avenue svoj redni občni zbor.

Kegljanje —

Slov. športni klub bo začel v nedeljo, 19. oktobra, na Euclid Green Lanes, 18310 Euclid Avenue, svojo 6. kegljaško sezono. Ob petih popoldne bo kratki sestanek, na katerem bodo razloženi kegljaški pravila, ob 5.45 pa se bo začelo kegljanje. Tekmovanje se udeležuje 72 rojakov in rojakinj. Vabljeni tudi kibici!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 meseca
Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 meseca
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 200 Friday, Oct. 17, 1969

Tito rohni

Prišlo je v Jugoslaviji v navado, da se ljudje pritožujejo kar naravnost Titu, kadar jem ni kaj prav. Tako je Tito pisarna postala glavno prizivno mesto v Jugoslaviji. Za Tita ima to svojo dobro stran: je najbrže najbolje posučen politik v deželi, kaj mislijo in kako se počutijo ljudje na domačih tleh. Ima pa zanj tudi slabo stran: ne more zmeraj pomagati, kakor bi rad. Ne manjka mu samo denarja, manjka mu tudi ljudi, posebno v okviru partije.

To ga je zadnja leta najbolj grizlo, je to tudi sam javno priznal. Zato je prišel na misel, da prenese pošto na njegov naslov na nov partijski organ, ki bo pod njegovim neposrednim vodstvom in ki mu bodo odgovorni vsi komunisti, naj bodo kjerkoli in naj delajo karkoli. Ta organ se sedaj imenuje "izvršni biro pri predsedstvu ZKJ", bolj bi odgovarjal naslov: izvršni biro pri Titu. Rodil ga je zadnji partijski kongres v ne majhno začudenje udeležencev konгрesa, ki si tega novega organa niso znali prav tolmačiti. Selē Titov govor od 28. avgusta je pomagal razrešiti to uganiko.

Tito se tega biroja pridno poslužuje. Rabi biro, da pove marsikaj, kar bi drugače težko povedal kar naravnost. To se je zgodilo na primer zadnjic, ko je biro obravnaval spor med ljubljansko republiko in federalno vlado. Tito je preko biroja okrepljal federacijo in republiko. Tito ima torej priliko, da se znaša nad partijo in partijami. Pa se partijci delajo gluhe, nočajo razumeti njegovih besed. Zato mora v takih slučajih govoriti kar naravnost. To je storil zadnjič 28. avgusta pred zastopniki zadrške občine na sestanku na otoku Pagu. Tam si je privoščil vse partice, ki po njegovem ne delujejo v duhu partije. Tako jih je razdelil:

Vse preveč je v partiji ljudi na vseh ravneh, v občinah, republikah in v federaciji, ki ne poznajo partijske disciplinie. Pišejo papirje, velikokrat v jeziku, ki ga nihče ne razume, potem pa postopajo čisto drugače, kot so pisali. Nočajo imeti pravega stika s preprostimi ljudmi. Izogibajo se tudi stiku z vsakdanjim življenjem. Take "tovariše" opaža Tito že od 1. 1952. Se je nad njimi že velikokrat zjezik, toda haska ni bilo.

V partijo se je nateplo vse polno ljudi, ki iščejo samo materialne koristi za sebe. So to tipični karieristi, ki se borojo za svoje položaje in dohodke, ne pa za socializem.

Nič boljši od njih niso tisti komunisti, ki so se sicer hirabro obnašali v "osvobodilnih bitkah", ki so se pa polenili po vojni. Vbili so si v glavo, da so svoje delo za partijo že opravili, sedaj pa naj drugi delajo namesto njih, oni sami pa lahko počivajo in sedijo na lovorkah.

Hudo manjka tudi partijske zavednosti, posebno med izobraženci, ki kaj radi padejo pod tuje vplive, ki prihajajo od Zahoda. Partiji manjka avtoritete na ideološkem polju, zato so se razpasle teorije, ki vodijo v antisocialistično miselnost. V partiji torej kar mrgoli ljudi, ki niso na pravi poti. Kaj torej storiti? Ali je zadosti, da on sam samo kritizira in rohni?

To je Titu dalo pobudo, da išče vprašanje, kaj naj bo stranka. To vprašanje ni obstajalo do konca zadnje svetovne vojne. Do takrat je bila stranka kadrovška, elitna, če hočete. Vsak kandidat za partijo je bil pretehtan, vsak je moral iti skozi partijsko vzgojo, vsak je moral pokazati, kaj hoče tvegati in delati za stranko. Vsak je moral obljuditi slepo pokorščino. Stranka ni bila številna, kar je pa imela članov, se je lahko zanesla nanje. V tem je bila njena moč, v tem je bila podlaga za njeno moralno vodilno vlogo. Ta sistem se je začel krhati po vojni. V stranko so prihajali trumoma novi ljudje, ki so praviloma le malo vedeli o komunizmu, zato pa tem več mislili nase. Iz kadrovške stranke je nastala "množična" stranka z milijonom članov, toda kakšnih? Tito ima o njih tako mnenje, da se milijona nič ne veseli, rajše bi imel manj članov, pa naj bi bili ti, kot je treba.

To mu pa tudi kaže pot, ki naj po njej hodi.

Najprvo hoče stranko očistiti vseh, ki po svojem življenju in svoji miselnosti ne spadajo vanjo. Takih je dosti ne samo "spodaj", še več jih je morda "tam zgoraj" prav do vodstv republiških strank, republiških uprav in seveda tudi federalne. Vse te je treba postaviti na cesto.

Istočasno je treba uvesti pravi izbor med kandidati za partijo. Pri nabiranju particev je treba uveljaviti načela, ki so veljala do 1. 1945. Iz tega more nastati nova kadrovška stranka, množični značaj partije naj pa propade. Lik komunista iz vojne in predvojne dobe naj postane vzor za sedanje članstvo v partiji. Temu cilju mora biti žrtvovan tudi sedanji značaj partije kot množične organizacije.

Titova izvajanja odgovarjajo stvarnosti v stranki, cilj

je torej postavljen pravilno. Ali ga bo pa Tito lahko dosegel? Dvomimo.

Tito je že prestar, da bi se mogel sam podati na politične misije po deželi. V njegovi okolici pa ne vidimo particija, ki bi imel tako v partiji kot v javnosti toliko veljave, da bi lahko računal na uspeh pri preporodu partije. Lahko je iz male stranke narediti veliko, ako ima kdo monopol v politiki in vlada kot diktator. V tem slučaju se najde vse preveč kandidatov, ki na koncu jezika prisegajo voditelju, že prihodnji trenutek ga pa v svojih mislih goljufajo in mislijo le nase. Neizmerno težko je pa pregnati ljudi iz stranke, ki ima vso moč v rokah in ne trpi zunaj sebe nobene kritike. Kogarkoli bo Tito pregnjal, vsakdo se bo držal kot klop svojega položaja in se skušal izviti iz partii. Iskal bo opore pri vseh tistih, ki jim grozi podobna nevernost. To vodi v klikarstvo hude vrste in spravila v nevernost vso partijsko disciplino.

To je nevarna stvar. Zveza komunistov Jugoslavije obstaja že danes iz 6 republiških strank, ki zmeraj bolj gledajo, da bi od centrale izvlekle čim več koristi za svoj narod in svojo republiko. V tem pogledu se je razvila med njimi nevarna tekma, ki tudi Titu nič ne ugaja. Čistka zato lahko ustvari v partiji naravnost neznotno stanje; nihče ne bo nikomur verjel, samo žrtve čistke bodo stikale glave. To pa lahko postane nevarno za partijo. Do sedaj so vsi za samoupravni komunizem, ker je ta vrsta komunizma sedaj uradno priznana. Kdor bo zletel iz partije, bo škilil nazaj v staljinizem, odnosno v administrativni komunizem, ki ima še danes veliko pristašev, kar Tito dobro ve. Ali naj torej čistka vodi v dve vrsti komunizma: v samoupravni, kjer bodo vdrili novi kadri, in v staljinizem, kamor se bodo na tihem zatekali vsi, ki so bili pregnani iz partije?

Tako ima Tito pred seboj cel pehar trdih orehov. Kdaj jih bo zanj grizel?

BESEDA IZ NARODA

Narodni praznik
"29. oktober 1918"
bomo praznovali

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 26. oktobra t.l., ob štirih popoldne bo v Baragovem domu velika letošnja proslava "29. oktober 1918", t.j. slovenskega narodnega dne. Letos se bomo na ta dan clevelandski Slovenci spominjali zgodovinskega dne 29. okt. 1918. Obenem pa je ta dan tudi praznik slovenske narodne zastave. Posebej pa se bomo na ta svoj letošnji dan spomnili tudi 120-letnico Prešernove smrti in 50-letnico ustanovitve najvišjega svojega kulturnega zavoda slovenske univerze v Ljubljani.

Kar preveč je skoro teh zadev za naenkrat. Vsaka od njih je tako pomembna, da bi zaslužila svoje praznovanje, svoj dan. Žal, da nas je v tujini premalo, da bi mogli kaj takega storiti, pa moramo zato povezati vrsto teh svojih velikih dogodkov v en sam veliki slovenski narodni dan. V svojem bistvu ne bi bilo več čisto zdravi, če bi šli takci mejniki iz naše zgodovine mimo nas. Ob njih živimo, se obhranimo kot sestavni del velike naše slovenske narodne skupnosti. Nujno so nam potrebni.

Pri proslavi, ki jo organizira poseben prireditveni odbor, bo glavni govornik prof. dr. Viktor Antolin; sodelujejo pa med drugim clevelandski Slovenski očet, vidovski Mladinski pevski zbor, Mladi harmonikarji ter vrsta deklamatorjev in recitatorjev. K proslavi ni nobene vstopnine. Janez Sever

Prisrčna hvala vsem!

CLEVELAND, O. — Društvo S.P.B. Cleveland se tem potom najprisrčnejše zahvaljuje vsem, ki ste se udeležili "Družabnega večera" preteklo soboto v lepem auditoriju sv. Vida. Lepo je bilo in prireditelji upamo, da ste zadowoljni in veseli odhajali na svoje domove.

Težko je prositi pred prireditvijo, še težje se je zahvaljevati Newburško okrožje ima svojo redno sejo v sredo, 22. oktobra, ob dveh popoldne v SND na Maple Heights. Seja je važna in je zato vse članstvo prošeno, da se je za gotovo udeleži.

To je zadnja seja pred našo "večerjo" 15. novembra. Kateri se niste dobili vstopnice za to našo prireditve, pridite na sejo, da jih dobite. Casa je malo in vsak je dolžan pomagati, da bo klubova prireditve uspel.

Najprej iskrena hvala našim

Kdor na sejo ne more priti, pa bi se rad udeležil naše večerje, naj kliče na dom tel. 524-7724, pa mu bom vstopnice prinesla domov.

Pozdrav vsem in na svidenje na seji!

A. Stokar, taj.

Oltarno društvo fare
Marije Vnebovzete vabi

CLEVELAND, O. — Kakor prejšnja leta prireja tudi letos Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete svoj zabavni večer (card party) in sicer v soboto, 25. oktobra, v šolski dvorani. Pričetek ob 7h večer. Članice so zelo pridne in se vneto trudijo, nekatere s pripravo dvoran in odr, druge z nabavo peciva, spet druge z nabiranjem daril, nekatere s pisanjem vabil, (kajti vse članice so dobole pismena povabil), vse pa zato, da bi čimbol ustregle tistim, ki se bodo odzvali in prišli na naš zavrnitve ali valčka.

Prijazno se priporočamo vsem našim priateljem in ljubiteljem slovenske dramatike, da nas posetite. Vam ne bo žal, ker zabava bo prvovrstna, obenem pa boste tudi članom-članicam, igralcem in igralkam nudili vzpodbudo za nadaljevanje njihovih napovedov v prid naše kulture.

Članice, pridevite vse in pripejljite s seboj še svoje družine, prijatelje in znance. Naj se napolni šolska dvorana do zadnjega koticja. Upam, da vsakdo ve, da se Oltarno društvo trudi za našo lepo cerkev, zlasti za lepoto in okras oltarja.

Ta večer bo tudi prilika za vse tiste članice, ki so morda zaostale s članarinom, da jo bodo lahko poravnale. Prodajale bomo izvrstne domače krofe in pecivo, ki ga bodo članice doma sprekle in prinesle. Strudelj bo serviran h kavi.

Pridite, ne bo vam žal, saj bo veliko zabave; kot vsako leto čakajo na vas darila.

Odbornice vas lepo pozdravljajo in vas pričakujemo.

Ivana Kete, tanica

Navihani študentje
v Slov. društ. domu

EUCLID, O. — Topli poletni dnevi so za letos že pri kraju. Jesensko deževje in hladnejše sapice nas nič več ne vabijo v naravo, kjer smo v poletnih mesecih iskali razvedrišča. Namesto tega postaja z vsako soboto in nedeljo živahnejše v naših Narodnih domovih.

V Clevelandu in po bližnjih neseljih imamo mnogo prilnosti do raznovrstne zabave, za katero poskrbe naša podpora v kulturna društva. Medtem ko mladina raje poseča plesne zabave, se starejši bolj zanimajo za večerje, dramske priredbe in koncerte.

Dramsko društvo Naša zvezda, ki je eden stebrov Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., v naši ameriški Beli Ljubljani, ima skupino članov in članic, kateri vstrejajo v naporih, da se nadaljuje s slovenskimi predstavami na naših odr. Z vsakim letom je težje dobiti osebe, ki bi bile pripravljene prevzeti vlogo za nastope.

Radi tega zadnja leta le redko podajo predstavo večjega obseg. Toda, dokler bo dosti volje vsaj pri peščicni osebi, bo od časa do časa javnost imela priliko prisostvovati igri na slovenskem odr.

Toronto, Ont. — Spoštovani! Ameriško Domovino še kar redno prejemam. Čtivo je vse povrh vredno in Vaše delo godovalo na bodo.

Eureka, Calif. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam naročnino za eno leto in prilagam en dolar v podporo listu. Želim Vam veliko naročnikov in uspeha v bodočnosti.

Rada čitam Vaš list, katerega vedno težko pričakujem. Vas najlepše pozdravljam!

Mary Ulyan, tajnica

Les — kos narave

Če bi današnji moderni človek volemešta še razumel govorico narave, bi svoje pohištvo gledal s čista drugimi očmi. Ne bi mislil samo: "To pohištvo me je stalo toliko in toliko denarja".

Ne bi videl samo njegovih lepih oblik, ne, pohištvo bi mu pomembilo neprimereno več. Človek, ki je ohranil čut do narave, vidi v svojih kosih pohištva še nekaj drugega ... drevo!

Poglobimo se za nekaj trenutkov v življenju drevesa; spoznali bomo, da je drevo živo bitje, da ima tudi ono svojo zgodovino.

Iz prav majhnega semena zraste v teku let v nežno brezo ali mogočno bukev. V hudem

času bo obstanek mora rasti to malo dresvese, mora prestati neštete neprilike, mora kljubovati nešteti viharjem ... včasih 30, 50, 100, 200 in še več let!

Drevo živi. Kot vsako bitje, ki živi, ima tudi drevo svoje lastnosti. In te lastnosti najdemo v vsakem lesu, če ga znamo prav gledati.

Breza! Kot je nežna zunanost breze, tak je tudi njen les. Cisto drugačno je črešnjevo drevo.

Tak je tudi črešnjev les, ki ima nekaj mladostnega, veselega vendar povsem nežnega.

In bukev? Težka, široka, mogična, koreninasta stoji tam kot človek, ki ima za seboj težko življenje. Odporen, trd in neupogljiv je njen les, kot bi hotel reči: "Meni življenje ni priznalo, šalo, v težkem boju se je obroč v obročom vtisnil v moje telo."

Oreh ima slične lastnosti kot bukev, le da je finejši. Četudi je njegov les najtrši, izzareva vendar nekaj toplega. Če ga obdelujemo, se zgodi isto kot pri diamantu: neprecenljiva lepota in bogastvo prideta na dan.

</div

CHICAGO

* SLOVENCI SO BILI IN
SMO DOBRI IN VESELI
LJUDJE! — To je znano nam in
mnogim drugorodnim ljudem.
Pred kratkim sem čital v naši
Ameriški Domovini članek o
slovenskem "Research Centru"
v Pueblo, Colo., ki ga je objavil
preje Ralph C. Taylor v listu
"Star Journal & Sunday Chieftain",
ki izhaja v Pueblo. Zelo
zanimiv članek za nas slovenske
ljudi. Zanimivo je vse to in o
tem še posebno za preproste slo
venske ljudi, zlasti še za tiste, ki
nam stara domovina ni mogla
nuditi ne kruha ne obstanka, pa
so si ga slovenski ljudje našli s
svojimi pridnimi slovenskimi
rokami in prizadevanji tu v Ameriki.
Seveda v vsakem delu
in kraju te naše obširne Amerike
vsak po svoje. Stari smo trdo
garali za obstanek in pa smo
nasim tu rojenim mladim odpirali
pot in vrata v boljše dneve
in čase. Gledate tega in še o čem
drugem bi se dalo marsikaj omeniti,
kako so vse to in še marsikaj drugega tam za morjem
premalo vpoštevali. Zdaj gledajo
malo drugače, živiljenje pa
dogodki in razmere zadnjih 40
let so jim odprle oči. Preje pa —
kdo ni to čutil in okusil, seveda
ne ve. Nimam namena s tem
koga žaliti — toda resnice se ne
daogniti. Prav o tem smo velikokrat
govorili laiki in slovenski
svečeniki pred leti. Spada v
preteklost to — a preteklost pu
šča za seboj spomine.

Pred dobrimi 30 leti, ko je blazni Hitler razsajal po Evropi, sva s pokojnim pionirjem Johnom Germom obiskovala naše slovenske ljudi po Pueblo, Colorado Springsu, Canon Cityju, Leadville in tam okrog. Za kak namen? Zbiral sem zgodovinske podatke o slovenskih družinah in posameznikih, katere sem objavljil v mesečniku Novi Svet, ki smo ga začeli izdajati v Chicago leta 1938. Ko sem prav pred kratkim bral članek o slovenskem "Research Centru" v Pueblo in videl nekatera imena, sem stopil v mojo malo "knjižnico" in poskal šesti letnik Novega Sveta in tam sem pogledal za imeni Gornickov, katere se v članku omenja.

Tam berem:

"Družina Joseph in Katarina Gornick. - Joseph rojen v Leadville, Colo., sin Marka in Ane Gornick. Oče Marko doma iz Suhorja pri Metliku, mati Ana iz Črnomlja v Beli Krajini. Sin Jože je vodil od leta 1926 grocerijo in mesnico v Pueblo, obenem tudi trgovino z oblekami in raznim blagom."

To o Gornickovih. Opisanih je celo vrsta še drugih družin in posameznikov, kakor tudi društva, župnija, pevski in drugi klubi itd.

Kar vesel sem bil, ko sem tisto prebral in pa pogledal v tedni opis Slovencev v Pueblo.

Ko sva s pokojnim dobrim Johnom Grmom, Bog mu bodi dober, obiskovala naše slovenske ljudi, med katerimi je bilo tedaj še veliko pionirjev, sva doživel mnogo veselih in zabavnih ur. Res, bolj pozrtovanih, prijaznih in veselih ljudi je bilo težko najti, kakor so bili tam.

Kolikokrat mi stopi v spomin slučaj v Colorado Springsu, ko sva z Johnom Grmom obiskala tamošnje Slovence. Prav isti večer so imeli zabavno prireditve. Ustavila sva se pri pokojnem Mihaelu Kapšu, rodom iz Kovachevici. Bil je tedaj že blizu 80 let star. Šla sva z njim na sestanek. Na veselicu sva srečala še več drugih. Vse je bilo veselo. Še Miha Kapš je plesal,

Dosegli so občudovanja vredne uspeha.

Navedeni novi rojaki pa niso bili zadovoljni samo s tem. Postavili so si še drug svoj cilj — mi hočemo nekaj več, nekaj čisto našega, narodno slovenskega, ki bo nas družilo in povezalo. Po dobro zamisljenem načrtu so si ustanovili in zgradili res nekaj svojega zunaj na deželi, kjer sonce lepše sije in luna ob lepih večerih in nočeh ljudi lepše pozibava kakor pa v združilih kotih mest. Kupili so zunaj, kakih 15 milij od Milwaukeeja obširno zemljišče, ga obdelali po okusu in tam je nastal lepi "Triglavski park", bližu mesteca Waterford, ob cesti št. 36. Lep, krasen prostor. Tam se zbirajo ob "koncu tednov" in ob praznikih in pod zelenimi lipicami pojo slovenske pesmice, "uzikanti drobijo slovenske polke in valčke in vse je veselo, kakor v "malih nebesih".

Tako so se mi izjavili tudi na takarji za baro:

"Za narod delamo!"

Celo prijazne slovenske kuhanice so poudarile:

"Kuhamo in pečemo za narod!"

Prav res!

Vse je delalo za narod. Sam pri sebi sem mrmljal: Dokler bomo imeli Slovenci tako dobre ljudi, bomo krepko živel. Bogarli ljudi ne zapusti!

Prav vse to, kar omenjam, mi je živo stopilo v spomin, ko sem čital članek o slovenskem "Research Centru" v Pueblo.

Zelim, da bi delo in zanimanje za to postalovo živo in živahnino in da bo našemu narodu in naši Ameriki ohranilo spomine, pa tudi dobro zasluzeno priznanje, kaj so naši dobri slovenski ljudje storili in doprinesli k napredku po raznih mestih, okrajih, v državah naših Združenih držav.

Cast slovenskim potomcem v Koloradu, ki se spominjajo svojih staršev in prednikov! Naj jim sledijo pri tem še po drugih delih naše Unije, kjerkoli so garali in trpeli naši slovenski ljudje.

Končno smo pa le privozili v "Ameriški slovenski triglavski park". Malo pozno, a tam smo bili.

Našli smo še kar lepo število gostov. Bili so to "taborčani", ki so imeli tam ta dan svoj piknik. Dva muzikanta sta svirala polke in valčke, drugi so peli in bili veseli. Ko smo zagledali drug drugega, smo veselo rokovali, se tudi objemali kot dobri znanci in prijatelji. Zares dobri in veseli ljudje so milwaški "triglavčani"! To se jim mora priznati.

Prijazni gospodje rojaki, cela vrsta jih je bila, Mejč, Galič, Jakoš, Strmšek, Limoni (sedaj predsednik Triglava), Ornik in še celo vrsta drugih, z njimi nihove dobre boljše polovice kot ge. Dari Strmšek, Mejč, Jakoš in še druge. Vsi veseli in vse veseli so nas pozdravljali, mi pa nje. In kako dobro večerjo so servirali. Oprazene piške, drugo zraven, sijaj vse dišalo, da je gotovo v višavah še angelčke bodlo in žgečkalo v nosove...

Marsikaj smo se pogovorili. Vsi navdušeni za napredek med Slovenci. G Strmšek mi je odlično poudaril: "Slovenci v Milwaukeeju delamo, smo za napredek! Naše geslo je: Vedno naprej!"

Prav! Držite se tega gesla in ta bo vas zavedne Slovence v Milwaukeeju, West Allis in tam okrog vodil k večjim in večjim uspehom.

Večerni mrak je objel Triglavski park in treba je bilo vzeti slovo in se vrniti proti domu. Lep obisk je bil. Ko smo se vozili proti domu, sem ponavljaj in ponavljaj sam pri sebi: Slovenci so dobri in veseli ljudje, kjerkoli so!

Bog živi milwaške Triglavčane! Se še vidimo, če bomo dihali.

Pozdrav vsem! Regerčan

Kon ali 25 mož

Klub dobi elektronike imajo konji v ZDA še vedno precej veljavno in ceno. Policia težko izhaja brez konj, zakaj pri policijskih nastopih proti demonstrantom zaleže konj baje politiko kot 25 policistov.

Sprčo tega so v New Yorku in Bostonu opustili prvotno zamenj, da bi policijske konje nadomestili s hitrimi helikopterji in s patroljnimi avtomobili.

Tiskovni sklad A.D.

Dolgoletna naročnica Mrs. Agnes Verlich, Eureka, Calif., je prispevala \$1 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovila naročnino. Najlepša hvala!

G. Karl Plajnšek, Toronto, Ont., je prispeval \$1 v tiskovni sklad, ko je obnovil naročnino. Iskrena hvala!

Zvesta naročnica Mrs. Josephine Vidmar, Euclid Ohio, je prispevala \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovila naročnino. Prisrčna hvala!

Dolgoletna naročnica Mrs. Louise Raddell, Cleveland, O., je prispevala \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovila naročnino. Najlepša hvala!

Dolgoletna naročnica Mrs. Louise Bergoc, Cleveland, Ohio, je prispevala \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovila naročnino. Iskrena hvala!

Zvesti naročnik, g. Ivan Mavrovic, Venise, Quebec, Canada, je prispeval \$2 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ko je obnovila naročnino. Iskrena hvala!

Kanada je imenovala poslanika pri Vatikanu

Predsednik vlade Trudeau skuša s tem pomiriti kataličane, ki nasprotujejo priznanju rdeče Kitajske. Temu so bolj naklonjeni protestanti, ki pa niso vneti za Vatikan.

OTTAWA, Kan. — Predsednik vlade Pierre E. Trudeau je objavil v sredo, da je Kanada vzpostavila redne diplomatske odnose z Vatikanom in imenovala tam poslanika. Prav tako je Sv. Stolica imenovala rednega poslanika pri kanadski vladi v Ottawa. Trudeau je napovedal vzpostavitev rednih diplomatskih odnosov z Vatikanom že ob začetku svoje vlade, istočasno z napovedjo obnove diplomatskih stikov s Kitajsko.

Računal je, da bo vzpostavitev zvez z Vatikanom ugodno sprejeti v katoliški pokrajini Quebec, da pa bo naletela na nejveliko v pokrajini, kjer so v večini protestanti. Vzpostavitev diplomatskih zvez z rdečo Kitajsko je med tem naletela na največji odpor v pokrajini Quebec. Tako naj bi oba koraka bila nekako v ravnotežju.

Kanada je 69. država, ki ima redne diplomatske stike z Vatikanom, ki je po eni strani neodvisna državica Citta del Vaticano, po drugi pa glava katoliške Cerkve, kar je njegov glavni pomen. Za prvega kanadskega poslanika pri Sv. Stolici je bil imenovan protestant John E. Robbins, do nedavnega predsednik Brandon University v Manitobi. Vatikan je imenoval za svojega "pronuncija" v Ottawi svojega dosedanjega tamkajšnjega predstavnika msgr. Emanuela Clariča.

Kličite: 731-6137.

(200)

Senatni finančni odbor bo skušal obdelati davčno reformo do konca meseca

WASHINGTON, D.C. — Še pred par tedni je kazalo, da se senatnemu finančnemu odboru ne bo posrečilo poslati celi zborci zakonski predlog o davčni reformi ob času. Zdaj se je položaj zboljšal. Odbor je primeroma hitro obdelal nekatere sporne ideje o reformi, ki se tičejo odbitnih postavki v davčnih načrtih.

Gre zato zavednim rojakom,

predvsem pa zavednemu č. g.

patru Klavdiju Okornu, ki ima

pri teh zadevah največ zaslug.

—

Kon ali 25 mož

Klub dobi elektronike imajo konji v ZDA še vedno precej veljavno in ceno. Policia težko izhaja brez konj, zakaj pri policijskih nastopih proti demonstrantom zaleže konj baje politiko kot 25 policistov.

Sprčo tega so v New Yorku in Bostonu opustili prvotno zamenj, da bi policijske konje nadomestili s hitrimi helikopterji in s patroljnimi avtomobili.

Pri tem se je oziral veliko bolj na interes velikih davkoplacovalcev kot predstavniki dom. Za vse te slučaje je izglasoval svoje besedilo. Tako bo besedilo seznanjega odbora precej različno od Domovega. Razlike bo morda pozneje izravnati skupna kongresna komisija, ki bo prišla do veljave šele proti koncu leta.

Razprava proti požigalcu mošeje Aksa odložena

JERUZALEM, Izr. — Sodno razpravo proti Avstralcu Denisu Michaelu Rohanu, ki je bil obtožen začinka slavne mošeje Al Aksa in je dejanje tudi prisnjal, je bila prekinjena v odložena za 17 dni, da bodo strokovnjaki lahko pregledali duševno stanje obtoženca.

Zagovorniki Rohana trdijo, da je bil ta v času, ko je pod taknili ogenj v mošeji, duševno bolan in torej njegovo dejanje ni bilo kaznivo.

Požar je dvignil vihar razburjenja in v islamskem svetu, ki je začel dolžiti Izrael, da je namereno dal začgati mošejo, ki stoji na mestu nekdanjega judovskega templja.

Stanovanje isče

Zaposleni moški isče majhno opremljeno stanovanje v st. clairski okolici. Kličite EV 1-6382.

(200)

Ponočljivo po splošni želji

Temple on the Heights, 3130 Mayfield Rd. bo zopet imel svoj

—

Sejem in prodajo peciva

v torek, 21. oktobra od 10. dop.

do 9. zvečer.

Novi in skorovi novi predmeti, oblačila, čevlji, posteljina, stroji, svetilke, pohištvo, igrače, nakit, pecivo, kruh, paji in konzervirano sadje.

Bife odprt nepretrgoma

—

Svetovidsko okolico

1-družinska, 3 spalnice, klet, plinski furnez, 2 kopalnici, garaža, blizu St. Clairja. Cenjena za hitro prodajo \$5.900.

6-sobna enodružinska na E. 76 blizu St. Clairja, lep in čist dom \$300 naplačila.

7-sobna enodružinska, blizu St. Clairja na 72 St. Polna cena \$6.900 samo \$250 naplačila.

Enodružinska z dohodkom, 4-4, na Norwood Rd. Vse sobe velike, garaže, \$350 naplačila.

2 enodružinski, 7-5, na veliki parceli blizu Sv. Vida, v odličnem stanju.

2-družinska, 6-6 na Addison Rd., 2 peči za ogrev, vsa podkletena, v odličnem stanju. Lep dom in \$80 dohodka.

4-družinska, blizu Sv. Vida, vsa stanovanje po 2 spalnic, 4 plinski furnizi, garaže, dohodek \$200 mesečno. Idealen dom z dohodkom. Na razpolago 6% posojilo.

6-družinska zidana 5-5-5-5-5, mesečni dohodek \$309, \$19,800.

4-družinska 6-6-6-6, garaže, v odličnem stanju.

—

Zenske dobijo delo

SND isče snazilki

Slovenski narodni dom, 6409 St. Clair Ave. isče dve snazilki za delni čas.

Oglasite se osebno v tajnikovi pisarni.

(200)

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

ne zoblje, da tudi ne poje!" Radovan si je jezno čupal brado in otresal iz nje prah, ki se mu je, pomešan s potom, sedel po dolgem predenu.

"Dajte, mladci, večerje Radovan!"

Vojak je odpril pred starcem torbo in privlekel iz nje kos mrzle pečenke.

"Čutar!" je zamrmral Radovan.

Ko mu jo je ponudil, jo je pridel s trdnnimi rokami, zakašjal in zacmokal.

"Še pljuniti ne morem, taka suša! In sedaj bo tekla ta žlahtna Epafroditova kaplja po tako grdi pršni cesti. Škoda!"

Odpil je na dušek več ko polovico in se oddahnil.

"Epafrodit, ko bi ti vedel, kako te ljubim!"

Nastavil je še enkrat in nato zakatal prazno čutaro po travi.

"Itoče!" je pričel z razveseljenim glasom. "Da nisem hodil jaz s pametjo po svetu, kaj bi bilo s teboj, kozliček!"

"Za to ti bo vedel hvalo ves rod Slovenov."

"Za hvaljene jagode je treba kruto majhne cajne! Ampak vendarle: če boš imel ti le toliko hvale v srcu, kolikor je imaš preveč na jeziku, bom vesel.

Upam namreč, da boš o priliki počesal tistega kostruna Tunjuša, če ga seveda sam ne pošljem prej Mórani za priganjača. Zakan malo, malo je manjkalo zadnjič."

Begunci so polegli krog Radovana in Izoka ter radovedni poslušali godca.

"Govori, očka!" so se oglasili vsi zaeno. "Stvar je zanimiva. Da bi bil tu Tunjuš?"

"Jaz, da, jaz, Radovan!"

"Povej!" je silih Iztok.

"Zadnjič je bilo, ko sem nesel twoje pozdrave iz Bizanca domov."

"O domu, o sestri Ljubinici, o očetu Svarunu mi nisi še nič povedal. Ni lepo!"

"Ni lepo? Sinko, vsak pastir naj svoje ovce zavrača! Ali si me kaj vprašal? Po očetu, po sestri? Nič! Zadnjo kapljo ljubezni do svojih ti je menda izpila tista lepa dvojnjica, tista mehka podlasica. Ali naj ta rod Slovenia Svarunič, volkove in ture? Kaj? Jagnjeta ti bo rodila in še ta kilava!"

"Radovan, ne skruni mi Irene! Molči!"

Iztok se je stresel od razburjenosti. V očeh so se svetlikali plameni. Radovan ni okrenil glave. Zavrtil je samo oči pa je videl zadost. Potuhnil se je, segel po drugi čutari, pil in nadaljeval:

"Ko sem doma žalostnemu očetu povedal, da živiš, da prav za prav imenitno živiš v Bizancu, je stari oživel, kakor bi se bil napil tegale vina. Zakaj ko sem prišel v gradische, je ležal v travni, zvit v kloboun, in ječal v smrtnih bridkostih."

"Bolan?" je hitro vprašal Iztok.

"Ne bolan, žalosten, na smrt žalosten zaradi vojske med brati. Ob njem sta klečala Velegost in Bojan in ga tolažila. Vrnila sta se namreč z nesrečno vestjo, da Anti, zlasti starešini Volk in Viljenec, nočejo miru."

Vsi vojaki so namrščili obrvi in poslušali resnih lic Radovana.

"Volk in Viljenec! Zaslepjenc!"

"Zapeljana, naščuvana po Tunjušu!"

"Veš li to?"

"Povedal mi je star Ant, ki se je umaknil prelivjanju bratovske krv in se potikal sam kakor volk v gori, ves žalosten. In takisto mi je pravil Svarun, da je bil pri njem Tunjuš in ščuval v boju na Volka in Viljenca, Ljubinica pa mi je razodela, da se je Tunjuš pri njej ženil, kravjerepnik!"

"Pri Ljubinici ženil? Hun, Tunjuš? Lažeš, Radovan!"

"Da bi lagal, Itoče! Se je ležal razbiti vrč na mizi, ki ga je

Tunjuš razsul v jezi, ko sem dospel v gradische. Ljubinica se je tresla od groze, ki jo ji je zavdal ta čeljustač, merjasec smrdljivi."

"Da bi ga srečal! Ne uide mi!"

"Kakor sem ga strečal jaz in kakor je, žal, ušel meni."

"Morda pa le Radovan nje mu," je zamrmral oni stari Slovenski; tega godec seveda ni slišal, ker ni maral.

"Srečal, sem ga, ko je vihral iz gradišča, ker mu je Ljubinica pomolila psico z ognjišča pod nos namesto poljuba. V dolini blizu gradišča sem zagledal njegov rdeči plašč — jaz pa v zasedo. Čakaj, sem si mislil, zdaj se spomniš, kdaj si preganjal Radovana! Hitro je jezdil, glava mu je visela konju na vratu, vsa žalostna in dremotna. Mižal je, natanko sem videl. Obljubil sem bogovom obete, napel hrber ter se pripravil za skok iz zasede. Bil je tako blizu, da bi ga zgrabil za plašč. Sežem po nož za pas — na bese, noža ni bilo. Izgubil sem ga bil. In tako je ubeval smrti, kravjerepnik!"

"Pij, Radovane! Dobro si povredal!"

"Se bolje bi bil naredil; toda če ni bilo noža, ali naj ga s plunko po glavi? Več je vredna ena struna kot vsa njegova buča. Toda se še srečava, še in tedaj!"

Godec je zamahnil s pestjo in zopet segel po čutari.

Vojaki so udarili v vesel smeh. Toda Radovan jih je ošinil z divjim pogledom in se prevabil od ognja v visoko travo.

"Le smeje se, drobnica vrtovljava! Ne poznate me še!"

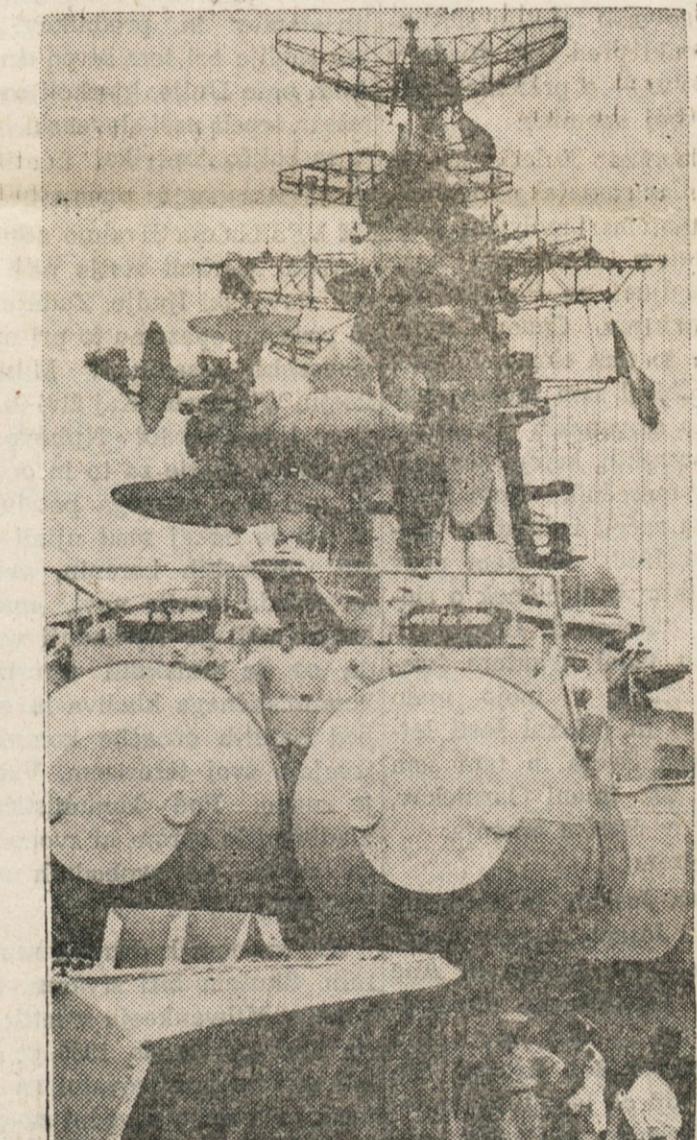
Potegnil je k sebi prazno torbo in si jo del pod glavo.

"Spat!" je ukazal Iztok. "Straža pri konjih naj se menjava na vsaki dve uri, da čuvaja ne premaga spanec; zakaj trudni ste. Ob svitu zore odrinemo preko Hema!"

Vojaki so razgrebli žerjavico, pličč čez obraz. Tisoč misli mu da je ugasnil ogenj. Za nekaj trenutkov so vsi trdno ospali. Tudi Iztok si je želel spanca. Začutil je po udih silno utrujenost. Sele sedaj se je zavedel, kako ga je zmučila ježa. Zaklptil je oči in potegnil konjeniški se je sešel z Ireno.

RAČKE IMA NA SKRBI — Policaj v civilu spravlja seste račjo družinico, ki je zašla v nevarnost v bližini Buckinghamske palače v Londonu na Angleškem. Dežnik mu je pri tej nalogi kar prav prišel.

RUSKA KRIŽARKA NA VAJAH — Slika kaže rusko križarko Grozni na vojaških vajah v Karibskem morju v bližini otoka Martinique letosnjek poletje.

ZIVALSKI VRT V LASEH — Kenneth Jay Lane je izdelal vrsto zlatih okraskov z dragulji za lase v oblikah raznih živali vse od leva, pa preko metuljev do kač in krokodilov.

"Ne jezi se! Saj veš, če je volk v sediu, psu ni počitka!"

"Seveda! Tvojega jezika ne bolijo noge."

"Leži semkaj, počij, bodi dobre volje in rajši zapoj!"

"Zapoj, zapoj! Sedaj se šališ z meno, ki sem ti zdobil verige. Seveda! Lahko ti je z mojo roko gade loviti! Toliko modrosti pa ni tebi, da bi vedel, če kokoš cu."

"Kakor raca, tako kobališ, očka!" Radovan je izpustil jermen iz roke, oklep je zevajoč obtičal za grmom.

"To imam za plačilo, da sem te rešil! Nehvaležnik!"

"No, Radovane, ne jezi se! Zahvali bogove za tako ježo! Nisi še sedel na boljšem konju!"

"Hvala tebi za tako pasjo ježo! Racam sedaj po tleh, kakor bi bil pijan. In vendar je moje grlo suho in pršno kakor cesta, po kateri smo gonili."

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

— 5800 N. 7500 W. —
6 yr. Brk. Ranch deluxe, 5½ rms.
3 bdrms. — 1½ ba. Central a-c, gas
ht. Full bsmt. 2 car gar. Lo \$40s.
Owner will show.

631-2382

(201)

2-6's — 1-4's
1st flr. 4 bdrm. ipc. home. 5000 West
3500-North. Lot 190 x 50. 2c. brk.
gar., w/side drive. Over \$50,000.

MU 5-0120

3 BDRM. Expandable
Home-double lot. Great for chil-
dren. Exc. loc. Nr. Oak Park. \$22,000
or best offer. Extras. By Owner.

287-9318

2 STORY BRK. BLDG.
1-6, and 1-5. 2 car brk. gar., full
bsmt. encl. porch.

342-7463

BY OWNER
6-Room stucco home. Chicago and
Central Ave. Wall to wall carpeting
front and dining rms.

Asking \$20,500.

379-6805

MALE OR FEMALE HELP

MALE HELP
Lite shpg., receiving, and whse.
work. SALESWOMEN
Days and Eves.

ROBERTSON & RUTH
460 W. Lake — Elmhurst TE 3-7500
(201)

2 STORY BRK. BLDG.
1-6, and 1-5. 2 car brk. gar., full
bsmt. encl. porch.

342-7463

FEMALE HELP

ATTENTION WOMEN

FALL & WINTER JOBS

NOW OPEN

These Are Full Time Jobs

CALL NOW

And Select One Of These Shifts

• 7:30 A.M. to 4 P.M. • 4 P.M. to 1 A.M.

• 1 A.M. to 7:30 A.M.

Good Starting Rates — Clean — Pleasant Work.
Good Fringe Benefits.

SCHOLLE CONTAINER CORP.

"A GOOD PLACE TO WORK"

200 West North Avenue

Northlake, Illinois

562-7290

An Equal Opportunity Employer

(200)

MALE HELP

WE NEED EXPERIENCED

Pipe Fitters - Millwrights - Electricians

Top Wages For Qualified Men

Overtime

Wonderful Company Benefits

"Choice Of All Shifts"

Steady Work

Apply, Write Or Call

S. D. Warren Co.

(A DIVISION OF SCOTT PAPER CO.

2400 Lake Shore Drive, Muskegon, Michigan

An Equal Opportunity Employer

(201)

V BLAG SPOMIN
CETRTE OBLETNICE SMRTI
DRAGEGA SOPROGA

John Rupert

ki je umrl 19. oktobra 1965
v Fontani, California

Pretekla leta so že štiri,
kar hladna zemlja Tebe krije.
Kjerkoli hodim, obstojim
in v mislih s Tabo govorim.

Kako usoda kruta je,
ne vpraša, ali sme ali ne,
kar po svoje naredi,
veselje v žalost spremeni.

Zaman so tožbe in solze,
iz sna Te več ne prebude.
Tolažba nam edina je,
da vidimo se nad zvezdami.

Zaljuboča soproga GERTRUDE
Héčka FRANCES VIDERGAR
z družino
in DRUGI SORODNIKI
Fontana, California

Najcenejša pot

obiskati

Stari Kraj.

Ce imate prijatelje ali sorodnike v Evropi, ali
ki ne bilo lepo presejetiti jih z obiskom?

Samo vzemite svoj telefon, pa se boste lahko
tako pogovarjali s svojimi domaćimi. Cene med
tednom za prve tri minute od osebe — do ose

THE SLOVENIAN PEOPLE

By: Mrs. Joann Birsa
Tiny Slovenia, the northwesternmost state in present-day Yugoslavia, occupies a territory of 7,800 sq. miles and has a population of 1½ million; in addition, Slovenian ethnic territory amounts to some 2,300 sq. miles lies outside the Republic of Slovenia, in Italy, Austria and Hungary. Some 250,000 Slovenian souls inhabit this area.

Recorded history of the land now occupied by the Slovenians dates back to ancient Roman times. On their way to reach countries along the Danube and Constantinople, the Romans built many roads and cities, where very few men were free. Among the cities still existing and allowed to vote, the Slove-

nians as early as the seventh century developed a government in which all men (except those who had been convicted of a serious offense) were permitted to vote. This system prevailed until 1414 A.D., when it was finally destroyed by the German oppressors.

After they were invaded in 658 by a warlike Asiatic tribe, the Avari, the Slovenians formed a military alliance with the Bavarians to repel the attackers. This they did, but the alliance resulted in forceful attempts at germanizing the Slovenians that is still going on.

THE SLOVENIANS became Christians in the ninth century,

when they accepted the Faith from the Greek missionary brothers SS. Cyril and Methodius, whom all Slavs venerate. The Reformation made little headway in Slovenia, for it was the hated oppressors who had first considered.

Attempts at germanization of the Slovenians were unceasing, but they were always resisted. The Slovenians developed their language and literature beautifully, and were always rich in good music. Notable among these striving to develop and preserve Slovenian culture is Bishop Anton Martin Slomsek (1800-1862), whose cause for beatification is currently being

loyalties were divided among the Nazis, Fascists and Communists. As is well known, the Communists prevailed.

The Republic of Slovenia, now under Tito's hand, is far from free, but it does have its own independent government and continues to be outstanding culturally and in industrial development.

The Slovenian language, one of 13 literary standard Slavic languages, is the language of one of the first known documents in a Slavic tongue, the Freising Leaves, dating from around 1000 A.D. It is considered most important among the Slavic languages for linguistic

research. Slovenia is almost 100% literate, and publishes more books per capita than any other nation. She remains 97% Catholic, and in 1969, 44 men were ordained to the priesthood in Slovenia.

SLOVENIANS IN AMERICA

Slovenian missionaries were active in the northern states in the 1830's. Notable among them is Frederic Baraga, who served the Chippewa and Ottawa Indians in Michigan, Minnesota and Wisconsin. He published a grammar, dictionary and Bible in the Chippewa language, as well as a prayer book in the Ottawa language. In 1853 he was

(Continued on Page 6)

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

EARLY PIONEERS PAVE WAY FOR PRESENT GENERATION

Industrious Men Start First Slovenian Bank

(The Slovenian Building and Loan Assn. (St. Clair Savings) was organized in 1916). Jacob Strelak tells the story.

The Slovenian Financial complex was started with the issuance of the Charter by the then Secretary of the State of Ohio, Mr. C. O. Hildebrandt to the Slovenian Building and Loan Assn., on Dec. 8, 1916.

The Original Charter Members were all proven and successful business men like Mr. Paul Schneller Sr. who was its first Secretary; Anton Kausek, President; others were Frank Cerne, Joseph Kalan, Anton Grdina, John Zulich, and August Kausek. These men were later joined by Joseph Plevnik in 1918 who then became President in 1920 to his decease in 1953.

Dr. Frank J. Kern became a Director in 1920 and Vice President until 1965. Aloisius Zuzek was their bookkeeper while attending Law School. Later he was joined by Mr. Paul J. Schneller Jr. after graduating from Spencerian Business College in 1924.

THESE MEN were later joined by Matt Braidech, Thomas Fuderich, Marko Krivacic, John Mihelich and Joseph Bergeron who acted as Legal Advisors for the corporation.

Shareholders numbered over 250, while assets climbed an average of over 1 million dollars a year. The first offices were opened at Skully Bldg., 6313 St. Clair Ave., till 1924 when they built the present office building at East 63 St. and St. Clair Ave. in the year 1928 and the name was changed to International Savings and Loan Co. Later, in 1937, the name was again changed to St. Clair Savings and Loan Assn., which is its present name.

Throughout its entire 53 years, this group of dedicated men has been the pride of St. Clair Ave., and its Business and neighborhood people who had trust and confidence in the above men who contributed so much to make St. Clair Avenue a better place to live and enjoy for the present generation.

Jacob Strelak

Dedicated Work By Many People Results In 50th Anniv. Of Denver's Holy Cross Church

By: Mrs. Joann Birsa

Denver, Colo. — On October 5, 1969, Denver's Holy Rosary Church celebrated its Golden Jubilee with a Pontifical Read Mass at 10:00 a.m., followed by a banquet and program at the Capri Motor Lodge, 84th and Valley Highway.

Holy Rosary, located at 47th and Pearl Streets, was built by the Slovenian and Croatian immigrants in Denver. These people, though they were poor, saw the need to establish a church or lose their beloved Catholic faith forever.

The organization of a parish for the Slovenians, Croatians in Denver began in 1902, when the Rev. Ignatius L. Burgar tried to establish it. Father Burgar was born in 1874 in Velike Mlaka, Ribnica, Slovenia, and came to the United States in 1893. He studied for the priesthood at St. Paul, Minnesota and Denver, Colorado, where he was ordained by Bishop Nicholas Matz. He took care of the Slovenes and Croats with great zeal, but he contracted tuberculosis, and died of the disease in 1905. He is buried in Pueblo, Colorado. Father Burgar was also a prolific writer who wrote a prayer book, "Pray and Work," and at the time of his death was working on an English-Slovenian dictionary, which would have been an outstanding work of its kind.

When Father Burgar died, the idea of a parish for Denver's Yugoslav people did not die with him. In 1916, a group of the people formed a committee that worked untiringly to form the parish.

On September 18, 1918, a meeting was held in St. Jacob's Hall, at which the Rev. Cyril Zupan, OSB, pastor of St. Mary Church in Pueblo, was present. Father Cyril was to be the founding pastor of Holy Rosary.

The Rev. Cyril Zupan, OSB, was baptized Joseph. He was one of 15 children of Joseph and Mary Zupan, farmers who made their home in Srakovlje, Slovenia in the parish Predosje. The boy was intellectually inclined, Street.

and at an early age expressed a desire to become a priest.

AFTER HE had graduated from the parish school, his parents sent him to high school and college in Ljubljana. He had completed five years study there, when he left Slovenia for the United States. He studied for the priesthood at St. John's Abbey in Collegeville, Minnesota, and was ordained in 1886.

(Continued in Next Issue)

October Is Fire Prevention Month

October is Fire Prevention Month, so before smoke signals disaster, call a family conference.

"A family that meets to discuss emergency fire procedures in advance is usually able to leave a burning home quickly and safely," says Judge August Pryatel, President of the Greater Cleveland Safety Council, a chapter of the National Safety Council. "Pre-planning for home fires helps eliminate the panic that contributes to more than 6,000 deaths each year," he said.

A useful guide for family fire chiefs is a pamphlet called "The House is on Fire", published by the National Safety Council. The best escape plan, the pamphlet notes, usually means going out the nearest door, stopping only to help someone who may need assistance.

In case the nearest door is blocked, each family member should know an alternate exit from every room in the house. This means using windows, garage decks, or porch roofs — routes that often go unnoticed in panic situations.

Even the best emergency plans tend to be forgotten, tho, unless they're practiced in an occasional drill.

Meeting

Sunday, October 19th at 1:00 p.m. St. Ann Society No. 150 KSKJ will hold its regular monthly meeting at the Slovenian National Home on E. 80th Street.

"Perk Polka Party" Set For Thursday, October 23 At Slovenian Hall - Free Admission

An organization of community and nationality leaders has formed a special "Citizens for Perk Committee" to assist Ralph Perk in his bid for election as mayor of Cleveland.

On Thursday evening, Oct. 23, the group will sponsor a major nationality event expressly for the purpose of raising funds.

Dubbed the "Perk Polka Party,"

it will include entertainment featuring name polka stars in the Slovenian, Polish, German,

Slovak, Bohemian, and Croatian communities.

The dance and show will be held at the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue. It will start at 7:30 p.m.

TONY ZAK, Chairman of the Committee, invites the public to come in nationality costumes to make this a colorful affair. There will be many gifts, fun for young and old, and admission is free.

That same week on Monday, Oct. 20, there will be a committee meeting at the St. Clair Slovenian Home. Any individual interested in participating with the committee, should contact the chairman.

On Wednesday, Oct. 22, the night preceding the big party and rally, a motorcade will be formed at Grdina Playground at E. 62nd St., north of St. Clair Ave., and will cover the 31st, 23rd, and 21st wards.

Anyone interested may participate with his auto in this motorcade.

Tony Petkovsek

LETTERS TO THE EDITOR

President Nixon's War Reply To The Slovenian Pensioners

The Federation of The Slovenian American Pensioners' Clubs wrote a letter recently to President Richard M. Nixon, stating that the "omnipresence of our military forces all over the world tends to make our country bankrupt, and that the

Vietnam War is unjustified" ... and that the President should continue in his efforts to stop this conflict.

On August 20, 1969 Richard Phillips, an acting Secretary of State, answered in behalf of President Nixon, in part as follows:

"Dear Mr. Kennick: I can understand your desire for peace but the question of a withdrawal must be considered in the light of our purpose in Vietnam. In brief, we are fighting to assist the people and the government of the Republic of Viet-Nam to defend themselves against aggression by North Viet-Nam. We are there at their

request to help them maintain their right to direct their own affairs free from external interference."

My comments as Secretary of the Above Federation, to the above correspondence are as follows:

1) The North Vietnamese are not necessarily the aggressors, because the demilitarized zone separating South Vietnam from North Vietnam was set up by the Geneva Convention in 1956 as a temporary line for the purpose of holding elections, etc., which the U.S. prevented; therefore, this is a civil war, with no boundary line.

2) The U.S. has no business taking sides with any minority (or majority) group of any country involved in the internal affairs of such country;

3) The U.S. has no business making unsolicited treaties for the alleged purpose of mutual defense, with countries all over

Last Call For Holy Name Banquet Tickets

The St. Vitus Holy Name Society will celebrate its 35th Anniversary on Sunday, Oct. 26, 1969 with a Mass of Thanksgiving at 11:45 a.m., which will be concelebrated by our present and past spiritual moderators. After the Mass, a BANQUET will be held in the auditorium, at 1 p.m.

TICKETS for the banquet are now on sale at \$3.00 per person. We urge all to secure their tickets at once as the supply is limited.

Tickets can be purchased from the Rectory office, or you may contact any of the ten men whose names appear below and they will gladly oblige you with any number of tickets that you may require. Do so now!

Edward Arhar	881-0230
Frank Grdina	531-1235
Peter Jelar	881-8791
Michael Kolar	881-6587
Ulrich Lube	391-5344
John Milakovich	881-0844
Anton Oblak	881-9947
Louis Petelin	391-7120
Frank Sever, Sr.	881-4982
Frank Zupancic	431-9733

Theresa Marie Novsak,
Historian

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

Twenty-three members attended and participated in our

the world. The U.S., through the deliberate efforts of John Foster Dulles, under Eisenhower, became the international policeman, when he made such treaties with some 40 countries. Furthermore, the U.S. does not need the protection of such small countries as Laos, or the African tribes of Mozambique, in a war of defense of this country.

Professor Wm. J. Kennick, Secretary, Federation of Slovenian Pensioners

What is your opinion on the war, local politics, sports, or any subject of interest to our readers? Send your thoughts to Letter to the Editor, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103. Include your name, address and telephone number.

October 9, 1969
Jim Slapnik's torrid 245 added a bit of lustre to a rather drab evening. Frank Praznik's 209-221-612 was best in the individual efforts. Kepec's Lounge

(Continued on Page 6)

What is your opinion on the war, local politics, sports, or any subject of interest to our readers? Send your thoughts to Letter to the Editor, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103. Include your name, address and telephone number.

Christmas Gift For Servicemen

Listed below is the name and full mailing address of a member of St. Vitus Parish who is actively serving his country in the armed forces.

(Circle Branch of Service)
Army Navy Marines Air Force Coast Guard Other .....

His name and complete
service mailing address is: (Name) (rank) (ser. no.)
.....

Submitted by

Name

Address

Phone No.

Relationship Wife, Parent, Other .....

Please deposit in Sunday collection basket or mail to:
St. Vitus Post 1655, Catholic War Veterans, 6101 Glass Ave.,
Cleveland, Ohio 44103.

Please return by Sunday, Oct. 19, 1969.

AMERIŠKA DOMOVINA AMERICAN HOME CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

★ The Slovenian Sports Club begins the bowling season on October 19th, at the Euclid Green Lanes. For more information call M. Melcher, 881-2641 or P. Kamin, 391-7106.

★ Married Saturday, October 11th in St. Vitus Church were Miss Frances Grad of 6621 Bonna Ave., and Mr. Stanley Mrva, the bride is the daughter of Adolph and Ludmilla Grad of Caracas, Venezuela, and the groom is the son of Mrs. Mary Mrva of 1020 E. 64 St. Congratulations and best wishes!

★ The Slovenian National Home, 3563 E. 80 St., will serve a tasty supper on Sunday, October 19th from 7:30 to 10:00 p.m. The Maple Heights Poultry Catering is taking care of the food and the Vandal Orchestra will take care of the dancing. For reservations call Mrs. Jeric at VU 3-8299.

★ On Saturday, October 4th, Mrs. Martin of Carl Ave., was attacked at 6:00 a.m. in front of the St. Vitus nuns' home on Glass Ave. The attacker drove slowly by in an auto, stopped the car and stepped out and tore her purse out of her hands, as well as her rosary. The purse held a prayerbook, some change for a dollar and a handkerchief.

★ Visiting his aunt, Mrs. Antonia Koprivec of 6621 Bonna Ave., is Adolph Grad of Caraguata, Venezuela. He came to attend the wedding of his daughter Frances, who was married to Stan Mrva on October 11th. Welcome!

★ New York, N.Y. — A visitor who lived through the garbage strike in New York offered a suggestion. He said he wrapped his trash every day in a box labeled with the name of an expensive shop, tied it with a ribbon and left it in his car with the door unlocked. Every night it was stolen.

In Cleveland the package would be there but the car would be gone! ★ Washington, D.C. — The only way moon rocks can be used to kill bugs on earth is to throw them at the critters, Agriculture Department scientists have found. A menagerie of cockroaches, house flies and moths were fed moon dust collected by Apollo 11 and the insects apparently thrived on it, the department said recently. But just to be sure, the department added, experiments will be continued.

★ Lee, Mass. — A guitar-strumming youth got off with a song. Richard Barrs of Philadelphia was fined \$10 for hitchhiking on the Massachusetts Turnpike. He told Judge John J. Dwyer he didn't have any money. When the judge found out Barrs was a folksinger, he said, "Sing us a song and that will be your fine." So Barrs sang a lengthy version of "The Call of the Waterfall" and left.

★ New York, N.Y. — Three major cigarette manufacturers said recently they would follow the lead of the American Tobacco Co. and stop advertising cigarettes in the New York Times because of a requirement that ads include the same warning that appears on packages — "Caution; cigarette smoking may be hazardous to your health" — plus disclosure of tar and nicotine content of the product.

★ Boise, Idaho — An unusual piece of paper money from the 1860's is a \$10 note of the First National Bank of Idaho, Boise City, Idaho Territory. It shows scenes of the Old West, quartz tunneling and a bust of General Ulysses S. Grant.

ST. VITUS

(Continued from Page 5)
had evening team high 969, and Grdina No. 2 the best series 2671.

In a brotherly match team No. 1 of the Catholic Order of Foresters beat team No. 2 twice. Red Albert's 565 paced the winning Foresters.

C.O.F. No. 1 791-883-865-2539
C.O.F. No. 2 879-838-812-2529

Hecker Tavern defeated Grdina Recreation No. 1 two times. Joe Kurcsak's 517 led his team to victory.

Hecker Tavern 801-825-791-2417
Grdina Rec. # 1 791-830-777-2398

Mezic Insurance downed Mike's Tavern in two games. Frank Bisjak's 484 again topped Mezics.

Mezic. Ins. 820-808-792-2420
Mike's Tavern 764-795-898-2457

K.S.K.J. No. 25 scored the evening's only shutout as they were three game winners over Norwood Men's Shop.

Stan Martincic's 569 stood out for the Kay Jays.

KSKJ No. 25 797-768-817-2382
Norwood Men 701-684-763-2148

Leading Kepic's Lounge took two games from Grdina Recreation No. 2. Walt Stangry's 552 sparked the Lounges.

Kepic's Lounge 784-914-969-2667
Grdina Rec. # 2 883-837-961-2681

Cimperman Market clipped Hofbrau Haus in two games. Rudy Massera's 554 was high for the Grocers, with Stan Strojnik's 553 and Hank Szymanski's 221-551 right behind.

Cimperman M. 924-825-862-2621
Hofbrau Haus 734-894-784-2412

Standings October 9

Team	W	L
Kepic's Lounge	15	3
C.O.F. No. 1	11	7
C.O.F. No. 2	10	8
Cimperman's Market	10	8
Mezic's Insurance	10	8
K.S.K.J. No. 25	10	8
Hecker Tavern	9	9
Mike's Tavern	8	10
Grdina No. 2	7	11
Grdina No. 1	7	11
Hofbrau Haus	6	12
Norwood Men's Shop	5	13

Schedule October 23

Alleys	
1-2 Mike's Tav. vs. Kepic's L.	
3-4 COF 1 vs. Hofbrau Haus	
5-6 Grdina - vs. Grdina No. 2	
7-8 Cimperman vs. Hecker T.	
9-10 Norwood Men vs. COF 2	
11-12 Hecker-Tav. vs. COF No. 1	

Team High Series

Grdina Rec. No. 2	2752
Hecker Tavern	2730
C.O.F. No. 1	2719
C.O.F. No. 2	2662

Team High Single

C.O.F. No. 1	1040
Grdina No. 2	1007
Kepic's Lounge	969
Mike's Tavern	967

Individual High Series

B. Evans	640
F. Dohm	632
R. Albert	628
F. Praznik	612

Individual High Single

R. Albert	280
F. Praznik	259
J. Slapnik	245
F. Dohm	243

Post Office Positions

Elmer E. Forsberg, Officer-in-Charge of the Cleveland Post Office, would like to inform qualified persons that the post office has career openings in the following positions at the starting rates as listed:

Auto Mechanic, \$3.31 per hr.; garage man, \$2.83 per hour; mail handler, \$2.83 per hour; clerk or carries, \$3.06 per hour; and registered nurse, \$6.675 per year.

Interested persons should apply at room 4034 Main Post Office Bldg., or call 522-4706.

Modic, Charles A. — Brother of Fred, Josephine Barnosky. Residence at 3592 E. 81 St.

Pengal, Louise — Mother of Stanley, Edward, Amelia King, Robert, sister of Cecilia Znidarsic, Vera Zagar, Louis, Josephine Perme. Residence at R.D. No. 1 Page Dr., Mentor, Ohio.

Zack, Marie T. — Mother of Allen (U.S. Marine Corp), John Henry, Anthony, sister of Louise Williams, John, Michael, Henry. Residence at 19808 Kewanee Ave.

Jersan, Fred M. — Son of Rose Marcum, brother of Mary Ann Phillips, Rose Ann, Virginia Mae, John, Nicholas, David. Residence at 3056 Payne Ave.

SPORTS

THREE PIRATES FILE SUIT AGAINST FOOD CHAIN

The Pittsburgh Pirates Roberto Clemente, Gene Alley and Bob Veale have filed suit in Federal Court in Pittsburgh against the Foodland Grocery chain, charging that the firm used their endorsement without permission. The players each seek \$10,000 because a "Pittsburgh Pirate Photo Album," distributed last April, implied that they had endorsed the firm's products.

Named in the suit was Fox Grocery Co., which distributed the booklets in Pennsylvania, Ohio, West Virginia and Maryland.

GIANTS DISORGANIZED AFTER ENDING SEASON

Giants' fans figure Jeff Carter may have to sing the Star Spangled Banner a capella next season at Candlestick Park.

Carter, who doubles as public-address announcer, opened the 1969 home games with the National Anthem, accompanied by Frank Day on his portable elec-

tric organ.

Day went to Candlestick Park October 3, one day after the Giants' season ended, only to discover that someone had stolen it from its niche in a right field mezzanine box.

The electric organ, apparently stolen during the night, weighed some 200 pounds.

While authorities were investigating the theft of the organ, the Giants began refunding money for N.L. playoff tickets.

FINLEY TURNS DOWN 12-MILLION BID FOR A'S

Owner Charlie Finley has disclosed that he received a \$12,000,000 offer for the Oakland Athletics three months ago and rejected it.

"I received a one-million dollar cashier's check as earnest money," Finley said. "My ball club has not been for sale in the past. It is not for sale today. It will not be for sale in the future."

"The only thing I'm interested in is producing a winner in Oakland."

consecrated bishop of the new Marquette Diocese. His cause for beatification is presently being studied.

During the second half of the 19th century, some 200,000 Slovenians migrated to America in search of a better life than they had at home. They came here not knowing the language and customs of the country, and possessed few of the skills necessary to survival in an industrialized country. But they considered America above all to be the land of the greatest opportunity, and so set to work improving themselves, thereby helping their new homeland to grow stronger.

Though these immigrants were primarily farmers, they did not have the necessary capital to begin farming here, and so took jobs in industry. As unskilled workers, they were forced to take the lowest-paid, hardest jobs. Somehow, they survived, saved some of their money, and constantly strove to improve themselves. They learned English and became American citizens. Though they were poor, their homes were always neat and clean, and their children well-behaved.

To take care of their sick and deceased, the Slovenian immigrants founded a number of fraternal benefit societies for insurance to pay a sick man's bills, and funeral expenses for the dead. The largest are the Holy Family Society, the American Slovenian Catholic Union (KS-KJ), American Mutual Life Assn. (AMLA), and the Slovene National Benefit Society (SN-PJ). The Western Slavonic Association is based in Denver.

The Slovenians, as so many other immigrant peoples, were degraded as being worthless, and had a long struggle to show themselves to be worthy Americans.

The Slovenians were contributing a great deal to American progress. The Slovenian people are a shining example of what an oppressed, degraded nationality can accomplish with hard work and quiet perseverance.

The Slovenians did not neglect their cultural life in America. Wherever these people settled, they immediately formed singing and dramatic groups. They have a rich tradition of magnificent choral music, and melodious polkas and waltzes, which are familiar to many other peoples. Even today, these cultural groups in America flourish.

ABOVE ALL, the Slovenian's Catholic faith is important to him. Wherever these industrious people settled in America, they built themselves a church. It took great sacrifices for them to establish their churches, but they did it gladly. Today there are 45 Slovenian parishes in the United States, served by over 200 Slovenian priests.

The largest Slovenian settlement in the United States is in Cleveland, Ohio (over 100,000), where they have four magnificent churches and countless singing and dramatic societies. Colorado's largest Slovenian community is in Pueblo.

The Slovenians were responding.

IN MEMORIAM

